

Leve The Big Bang Theory!

I höst kommer den nördiga amerikanska teveserien i en dvd-utgåva. Cathy Horellou jublar – av rent vetenskapliga skäl.

av Cathy Horellou

Jag brukar inte skriva horoskop, men just nu känns det att jag kan, utan att riskera mycket, förutsäga några mysiga kvällar i soffan veckan efter höstdagjämningen. Den fjärde säsongen av den amerikanska teveserien *The Big Bang Theory* kommer nämligen ut på dvd den 26 september, och vi är säkert många *Populär-Astronomi*-läsare som ser fram emot att tillbringa mer än åtta festliga oavbrutna timmar i det underbara sällskapet av våra kära hjältar: Sheldon, Leonard, Raj och Howard (de fyra unga Caltechnördarna med höga IQ, men som kämpar i det vanliga livet); deras snygga blonda granne Penny (tjejen från Nebraska som jobbar på en cheesecake-restaurang i Kalifornien och oftast är klokare än universitetsgrabbarna); och galaxen av ovanliga människor som snurrar kring dem. Ja, jag ser det tydligt i mitt glas: slutet på september ska föra med sig en riktig orgie av *Big Bang Theory*-tittande, med mycket skratt att värma sig med för resten av vintern!

Konstigt nog är det inte bara vetenskapsmän som har blivit *Big Bang Theory*-fans, och entusiasmen sträcker sig över alla generationer: mina svärföräldrar älskade serien när den först kom på teven 2007; trots att det inte finns några barn i serien har mina velat se avsnitten så ofta att de har lärt sig många dialoger utantill. (Enligt censurbyrån är *The Big Bang Theory* faktiskt bara för 12+, men förutom Leonards och Sheldons träff med Pennys expojk-vän i ett tidigt avsnitt finns inget våld; även om personerna i huvudrollen tänker på sex hela tiden blir det inga vågade scener; alkohol och andra droger förekommer i några avsnitt. Skulle barn vilja titta på *The Big Bang Theory* rekommenderas alltså vuxens sällskap.)

Alltmer verkliga roller

Genom de tre första säsongerna har huvudpersonerna vuxit i sina roller och blivit flerdimensionella. Visst är de fortfarande extrema, men inte så orealistiska; vissa karaktärsdrag känner vi igen i våra kolleger och vänner – eller är det nördnen i oss som vaknar?

Sheldon Cooper, den arrogante teoretikern som sysslar med strängteori, spelas av Jim Parsons, som vann en Emmy Award för "Outstanding Lead Actor in a Comedy Series"

2010. Sheldon har ett otroligt stort ego, men han är inte bara bra på att föreläsa för alla omkring sig om detaljer. Han är också en känslig person som lider när andra bråkar, och han är så ärlig att han inte kan ljuga utan att få en massa tics.

Han analyserar allting, uttrycker sig på det mest exakta möjliga sättet och missar aldrig en chans att korrigera andra. Han är nördnen *par excellence*.

Sheldon delar en lägenhet med Leonard Hofstadter (Johnny Galecki), en experimentalfysiker.

Leonard blir kär i Penny (Kaley Cuoco) från det allra första avsnittet, när hon flyttar in i lägenheten på andra sidan korridoren.

Raj (Rajesh Koothrappali, spelad av Kunal Nayyar) är astrofysiker. Han kommer från Indien och kan inte prata med kvinnor utan att ha druckit alkohol.

Howard Wolowitz (Simon Helberg) är den enda som inte har disputerat. Han är jude och ingenjör med masterexamen från MIT. Han har alltid tigha byxor och kläder med starka färger.

Några utvalda repliker

Under den första säsongen försöker killarna hjälpa Penny att bygga en billig IKEA-tevemöbel. Hon skulle faktiskt ha klarat sig bättre utan dem... En desperat Howard säger:

– Jösses, jag var rädd för det! Instruktionerna är en bildframställning av det minst fantasifulla sättet att sätta ihop delarna. Det förklarar varför Sverige inte har något rymdprogram!

(Säsong 1, avsnitt 2, *The Big Bran Hypothesis*.)

(Obs, Sverige har ett rymdprogram!)

Howard har jobbat med toalettssystemet på den internationella rymdstationen, som ska fungera under nollgravitation:

Howard: Ja, skoja ni, men av oss fyra är jag den enda som har gjort ett handfast bidrag till vetenskap och teknik.

Rajesh: Det har han rätt i, det är ett viktigt bidrag av två skäl. [Här följer en oöversättlig ordlek!] Det första ... och naturligtvis det andra! [På engelska: Number one ... and of course number two! – vilket avser olika naturbehov.]

(Säsong 2, avsnitt 22, *The Classified Materials Turbulence*.)

Howard brukar bjuda tjejer till sitt labb, vilket ibland leder till oväntade problem:

FOTO: WARNER BROS

De fyra nördarna delar en måltid med grannen Penny.

Howard: Jag fastnade med Marsbilen i ett dike.

Sheldon: Var då?

Howard: På den dammiga motorvägen strax utanför Bakersfield ... Vad trodde du?! På Mars!

(Säsong 2, avsnitt 8, *The Lizard-Spock Expansion*.)

En fantastisk roll är Leslie Winkle (spelad av Sara Gilbert), en ung kvinnlig Caltechforskare som är minst lika nördig som de fyra killarna. Hon har en kort relation med Leonard, och mitt i natten rättar hon ett fel på Sheldons tavla. Detta stör Sheldon oerhört mycket, även sedan han har förstått att Leslie har rätt:

Sheldon: Vem sade att du fick pilla med min tavla?

Leslie: Ingen.

Sheldon: Ingen kommer hem till dig för att skriva på din tavla!

Leslie: Det finns inga felaktiga ekvationer på min tavla!

(Säsong 1, avsnitt 5, *The Hamburger Postulate*.)

Applåder!

Nördarnas mammor

Lika intressanta är killarnas mammor:

28-årige Howard lever fortfarande med sin mamma, men hon syns aldrig; man bara hör hennes skrikande röst i rummet intill.

Sheldons mamma bor i Texas; hon är mycket konservativ och religiös och tror naturligtvis inte att världen skapades i en Big Bang.

Leonards mamma är en känd psykiater, som dyker upp några gånger och analyserar alla. Hon är den enda kvinna som Sheldon gillar och beundrar.

Rajs föräldrar bor i Indien. De syns bara på dataskärmen när Raj pratar med dem via Skype.

Fullt av riktig astronomi

Det finns mycket astronomi i *The Big Bang Theory*. Under hela första säsongen har Leonard och Sheldon en bild av en planetarisk nebulosa på väggen och en av den vackra M 51-galaxen på kylskåpet. De har även ett litet teleskop i vardagsrummet, och en stor modell av en komplex molekyl.

Man noterar också ekvationerna på deras vita tavlor. I bonusmaterialen får man höra att en forskare anlätades för att skriva och kolla alla texter i minsta detalj. Ekvationerna ändrar sig från ett avsnitt till nästa. Det finns kosmologi-ekvationer, inklusive aktuella saker som den kosmologiska konstanten Λ , ekvationen om bakgrundsstrålningens temperatur, universums densitet och även om Sunyaev-Zeldovich-effekten i galaxhopar (som jag själv är svag för – se PA 2005/2).

Under den andra säsongen, avsnitt 17, åker Sheldon och hans vänner på en tågresa till en konferens för att träffa George Smoot, Nobelpristagaren i fysik. Den riktige George Smoot uppträder under några sekunder och spelar sig själv. Innan de åker ger Sheldon Penny en entusiastisk beskrivning av Smoots forskning om den kosmiska bakgrundsstrålningen, en av de viktigaste observationerna som stödjer Big Bang-teorin. Musik i våra öron!

Ett av de roligaste avsnitten under den tredje säsongen är det åttonde, när Leonard, Howard och Raj går ut med tält och mycket utrustning för att observera Leoniderna. Meteorregnet kommer de tyvärr att missa helt, efter att ha ätit bullar som de fick av 55+ kvinnliga lärare och som gav dem hallucinationer.

Ett stort tack till Chuck Lorre och Bill Prady för att ha skapat denna underbara serie. Den är rolig, klok och unik på många sätt. Länge leve *The Big Bang Theory!* ★

CATHY HORELLOU är docent i radioastronomi och verksam vid Chalmers tekniska högskola och Onsala rymdobservatorium.